

Bemærkninger til lovforslaget

Det foreslås at gennemføre regler om, at børn, børnebørn, søskende, søskendes børn og søskendes børnebørn kan succedere (indtræde) i overdragerens skattemæssige stilling ved overdragelse af en virksomhed eller en ideel andel til disse. Det foreslås at udforme reglerne i princippet svarende til de regler, der gælder ved død. Herved skabes en ligestilling mellem generationsskiftet ved død og generationsskiftet i levende live, der afskaffer den tilskyndelse, skattelovgivningen i dag indeholder til at udskyde generationsskiftet indtil dødsfaldet. Forslaget er baseret på overvejelser i det af regeringen nedsatte sagkyndige udvalg om de skatte- og afgiftsmæssige regler, der gælder for generationsskiftet i erhvervslivet.

Hvad er succession?

Ved overdragelse af en personligt ejet virksomhed medfører succession, at overdrageren ikke beskattes af sin fortjeneste ved overdragelsen. Ved *afskrivningsberettigede aktiver* sker der således ikke i anledning af overdragelsen nogen beskatning af det eventuelt for meget afskrevne. Til gengæld fortsætter erhververen afskrivningerne på overdragerens afskrivningsgrundlag, som om aktivet var anskaffet af erhververen på samme tidspunkt og til samme pris som overdrageren.

Ved overdragelse af *hovedaktionæraktier* medfører successionen, at overdrageren ikke beskattes af sin aktieavance. Beskatningen udskydes, indtil erhververen selv afstår aktierne, og erhververen skal betragte sine aktier som anskaffet til samme pris og på samme tidspunkt som overdrageren.

Forslagets baggrund.

Generationsskiftet inden for erhvervslivet kan efter den gældende skatte- og afgiftslovgivning ofte udløse en meget kraftig skattemæssig belastning af erhvervsvirksomhedernes økonomiske ressourcer.

Med henblik på at skabe et samlet overblik over den gældende skatte- og afgiftslovgivnings betydning for generationsskiftet nedsatte den forrige regering derfor i oktober 1983 et sagkyndigt udvalg, hvis arbejde har resultatet i et samlet overblik over den

gældende skatte- og afgiftslovgivnings betydning for generationsskiftet. Udvalget afsluttede sit arbejde i maj 1987 med afgivelse af betænkning nr. 1111/1987.

Udvalget har fremdraget det forhold, at der ved familieoverdragelse i levende live kan blive tale om sammenstød mellem avancebeskatning hos overdrageren og gaveafgift hos modtageren, når der ikke ydes vederlag. Selvom der ydes et vist vederlag, vil avancebeskatningen hos overdrageren ofte kunne være så byrdefuld for den virksomhed, der skal generationsskiftes, og som i flertallet af tilfælde vil skulle præstere skatte- og afgiftsbetalingen, at der gennem fremmedfinansiering eller bortsalg af dele af virksomheden skabes risiko for dennes videreførelse, og iøvrigt for tab af arbejdspladser. I andre tilfælde vil konsekvensen kunne være, at et i øvrigt ønskeligt generationsskifte udskydes eller opgives som følge af skattebelastningen.

Et andet forhold, som udvalget har fremdraget, er den eksisterende forskelsbehandling mellem generationsskifte ved død og generationsskifte ved familieoverdragelse i levende live.

De foran omtalte økonomiske belastninger set i sammenhæng med det forhold, at der ved generationsskifte ved død tillige skal udredes arvelodder til medarvingerne, der også skal finansieres af virksomheden, har nødvendiggjort regler om, at beskatningen ved dødsfald kan udskydes ved, at arvingen indtræder i afdødes skattemæssige stilling.

Tilsvarende regler findes ikke for familieoverdragelse af en virksomhed i levende live. Dette er uhenigtsmæssigt, idet reglerne tilskynder til, at virksomheden først overdrages ved ejerens død, og på et tidspunkt, hvor den næste generation måske finder det vanskelig på én gang at overtage hele virksomheden. Regler, der giver næste generation mulighed for at overtage virksomheden i flere omgange, og fra et tidligere tidspunkt, vil således være at foretrække både for virksomheden og for ejerne.

Disse fordele opnås, hvis der ligesom ved dødsboer åbnes adgang for, at næste generation ved familieoverdragelser i levende live kan indtræde i overdragernens skattemæssige stilling.